

NG-868
M. L. W. Examination
April / May – 2003
Labour Welfare

Seat No. _____

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 100

- સૂચના : (૧) બધા પ્રશ્નોના ઉત્તરો લખો.
(૨) બધા પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.
(૩) તમારા ઉત્તરોના ક્રમાંક પ્રશ્નપત્રના પ્રશ્નોના ક્રમાંક મુજબજ લખો.

૧ કામદાર કલ્યાણના જુદા જુદા સિદ્ધાંતોની ચર્ચા કરીને કામદાર કલ્યાણના ખ્યાલોનું ટીકાત્મક મૂલ્યાંકન કરો. ૨૫

અથવા

૧ કેન્ટીનનું સંચાલન એટલે શું ? ઉદ્યોગોમાં કેન્ટીન સંચાલનના મહત્વનાં પાસાંઓનું પરીક્ષણ કરો. ૨૫

૨ તમારી ઔદ્યોગિક તાલીમના આધારે કામદાર કલ્યાણનાં વાસ્તવિક પાસાંઓની ચર્ચા કરો. ૨૫

અથવા

૨ “કામદાર કલ્યાણ, સરકાર સંચાલકો અને કામદાર સંઘોની સંયુક્ત જવાબદારી છે.” – વૈશ્વિક અર્થતંત્રના સંદર્ભમાં આ વાક્યની ચર્ચા કરો. ૨૫

૩ ભારતમાં સામાજિક સુરક્ષાનું શું મહત્વ છે ? આપણા દેશમાં ઔદ્યોગિક કામદારોને ઉપલબ્ધ જુદી જુદી સામાજિક સલામતીની યોજનાઓની ટૂંકમાં ચર્ચા કરો. ૨૫

અથવા

૩ ભારતમાં સામાજિક સલામતીની જરૂરિયાતની ચર્ચા કરો અને ભારતમાં પ્રચલિત સામાજિક સુરક્ષાના કાયદાઓ સમજાવો. ૨૫

૪ કામદારોની વસાહતો અને ગંદા વિસ્તારોના પ્રશ્નોની ચર્ચા કરો. ૨૫

અથવા

૪ ટૂંકી નોંધ લખો : (કોઈ પણ બે) ૨૫

(૧) ઔદ્યોગિક કામદારોનાં દેવાનાં પ્રશ્નો

(૨) કામદાર કલ્યાણ અધિકારી

(૩) ઔદ્યોગિક અકસ્માત

(૪) સ્ત્રી કામદારોના પ્રશ્નો.

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) Attempt **all** questions.
(2) **All** questions carry **equal** marks.
(3) The number of your answers in the answer book should be the same as the number of the questions in the question paper.

1 Discuss the various principles of Labour Welfare and critically evaluate the theories of Labour Welfare. **25**

OR

1 What is meant by Canteen Management ? Examine the important aspects of Canteen Management in Industry. **25**

2 Discuss various dimensions of Labour Welfare as being practiced in Indian Industries on the basis of your internship training. **25**

OR

2 "Labour Welfare is the collective responsibility of Government, Management and Trade Union". Discuss this statement in the context of global economy. **25**

3 What is the importance of Social Security in India ? Discuss in brief the different types of Social Security Schemes available to an industrial worker in our country. **25**

OR

3 Discuss the need of Social Security in India and explain briefly the various Social Security Legislations in India. **25**

4 Discuss Industrial Housing and problems of slums. **25**

OR

4 Write short notes on : (any **two**) **25**
(1) Problems of indebtedness amongst industrial workers
(2) Labour welfare officer
(3) Industrial Accidents
(4) Women Labour.